

A
B
C
D
E

Renhållningsförvaltningen
INSAMLING OCH TRANSPORT

Handläggare: Amanda Bergvall
Tfn: 08-508 465 87

Renhållningsnämnden

**Hemställan om att kommunstyrelsen utreder behovet av ett
"Lex Gamla Stan", remiss från kommunstyrelsen Dnr 302-
1242/04**

Förslag till beslut

1. Förvaltningens yttrande överlämnas som svar på remissen.

Johan Castwall
Direktör

Mats Cronqvist
Avdelningschef

ABCDE

SID 2 (5)

DNR 09-0139/04

Bakgrund

Gatu- och fastighetsnämnden har begärt att kommunstyrelsen utreder behovet av att staden utarbetar ett "Lex Gamla Stan", ett samlat skötselprogram för Gamla Stan utarbetat av staden. Områden som särskilt pekas ut är trafik, sophantering, klotter och olaga affischering. Gatu- och fastighetsnämnden anser att en samverkansgrupp bör tillsättas bestående av personer med de specialkunskaper och det intresse som skötseln av Gamla Stan kräver.

Begäran har sitt ursprung i skrivelser från AB Stadsholmen och Ann-Marie Strömberg (v) som tar upp frågor kring svårigheten att hantera de olika intressekonflikter som uppstår den kulturhistoriskt känsliga miljön. Man efterfrågar, sammanfattningsvis, ett samordnande ansvar för stadsmiljön i stort och smått respektive frågan om behov finns av ett skötselprogram, ett så kallat "Lex Gamla Stan" för att ytterligare värna om stadsdelen.

Gatu- och fastighetskontoret skriver i sitt tjänsteutlåtande att de frågeställningar som tas upp av Stadsholmen och Ann-Marie Strömberg bör kunna hanteras inom ramen för den ordinarie verksamheten och pekar där särskilt på den förvaltningsövergripande stadsmiljögrupp man leder sedan flera år och där frågor om Gamla Stan har ett naturligt forum. Man ser ingen anledning att inrätta en särskild permanent samordningsgrupp och finner det heller inte motiverat att utarbeta ett särskilt förvaltningsövergripande skötselprogram för Gamla Stan.

Renhållningsförvaltningen ansvarar för borttransport och behandling av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall. Förvaltningen samordnar stadens agerande i fråga om avfall som omfattas av producentansvar, men har ingen operativ funktion då det gäller insamlingsarbetet eller utplacering av återvinningsstationer.

Förvaltningens synpunkter

Beskrivning av hur sophämtningen bedrivs i Gamla Stan

Idag sker sophämtningen med tre bilar varav två är biogasdrivna, mindre bilar och en är en konventionell sopbil. Hämtning sker måndag till fredag, 1- 5 ggr/v, beroende på kundens möjligheter att förvara avfallet. Det finns också ett antal verksamheter, huvudsakligen restauranger som dessutom har sophämtning på lördagar.

Entreprenören har sedan avtalsstart (1 jan 2003) arbetat med att optimera hämtningen för att undvika onödiga fordonsrörelser och rationalisera hämtningen.

Detta innebär bland annat att köra igenom Västerlånggatan och Österlånggatan högst två gånger per dag. Tidigt på morgonen hämtas soprum som hör till boende och vissa verksamheter. Vid 10-tiden körs gatorna igen – då hämtas sopor från huvudsakligen butiker som inte har tillgång till soprum. Soporna ställs ut på gatan av butiksinnehavarna i samband med att sopbilen passerar.

Dessutom används på försök ett litet fyrhjuligt fordon med påbyggt flak för att mata ut sopor från de trånga gränderna till sopbilen.

Säsongsvariationerna i avfallsmängd är stora i synnerhet från restauranger.

Sammanfattande beskrivning av problem för sophämtningen i Gamla Stan

En del verksamheter saknar soprum, vilket får till följd att sopor ställs ut på gatan i avvaktan på borttransport. I allmänhet står inte soporna utplacerade under någon längre tid, men det är under sådana förhållanden svårt att säkerställa att rätt kund betalar för rätt sopmängd.

ABCDE

SID 4 (5)

DNR 09-0139/04

Vissa befintliga soprum lever inte upp till de arbetsmiljöregler som finns för sophämtning.

Grovavfallsrum saknas i stor utsträckning eller är samlokaliserade med soprum för vanligt hushållsavfall. Konsekvensen av detta är att grovavfall hamnar bland hushållssoporna och/eller grovavfallet står i vägen då hushållssoporna ska hämtas. Grovavfallet hämtas av olika entreprenörer i olika fastigheter, vilket försvårar samordningen.

Framkomlighetproblemen är tidvis stora, dels på grund av gatuarbeten men också av andra orsaker såsom parkerade fordon, byggnadsställningar och uteserveringar. Eftersom gatorna och gränderna är trånga behöver hindren inte vara särskilt omfattande för att ändå hindra framkomligheten. Entreprenören har kontakt med både Gatu- och fastighetskontoret och Stadsdelsförvaltningen för att om möjligt minimera störningar i hämtningsarbetet. Då bilen inte kan ta sig fram till hämtställena måste sophämtaren ta sig fram, ibland långa sträckor, till fots och får då dra kärl och kärror över kullersten och gatsten.

Brist på utrymmen och hämtvägar som omöjliggör kärllhämtning gör att många restauranger inte har möjlighet att sortera ut förpackningar från soporna. Detta medför att t ex wellpapp, glas- och metallförpackningar läggs i soporna.

Bilförbudet mellan kl 11 och 06 ställer höga krav på att entreprenören ska hinna utföra hämtningsarbetet under den tillåtna tiden. Detta accentueras under högsäsong då avfallsmängden ökar. Det har förekommit att sopor blivit ohämtade då entreprenören inte får dispens från bilförbudet. Under turistsäsongen maj – augusti ökar dessutom risken för olyckor då konkurrensen om gatuutrymmet ökar.

Slutsats

Förvaltningen konstaterar att även om problem finns med avfallshanteringen i Gamla Stan så fungerar ändå sophämtningen i den mening att soporna faktiskt hämtas på daglig basis utifrån det behov av borttransport som finns. Entreprenören har stor förståelse för att Gamla Stan är en speciell stadsdel som kräver insatser som sannolikt inte skulle accepterats i en annan typ av bebyggelse.

En del av ovan listade problem är inte unika för Gamla Stan utan återfinns även i andra delar av staden där bebyggelsen (områden såväl som enstaka hus) är kulturhistoriskt särskilt värdefull, t ex delar av Östermalm, Gärdet, Djurgårdsstaden med flera områden. Intressekonflikten står ofta mellan de krav som finns för att åstadkomma en god arbetsmiljö för hämtpersonalen

ABCDE

SID 5 (5)

DNR 09-0139/04

å ena sidan, å andra sidan begränsningarna i vilka förändringar som är möjliga såväl i som utanför byggnaderna med hänsyn till stadsbild och kulturhistoriskt värde.

För att möta kraven på god arbetsmiljö i denna typ av bebyggelse kan det finnas behov av att frånga de utgångspunkter som är normalt vid denna typ av problemlösning, nämligen att varje fastighet ska lösa behovet av sophämtning inom fastigheten. Då är det viktigt att alla förvaltningar inom staden som i olika delar har inflytande över möjliga lösningar samverkar.

Renhållningsförvaltningen har inget emot den typ av samarbete som Gatu- och fastighetsnämnden föreslår för Gamla Stan, inte heller ett gemensamt skötselprogram. Förvaltningen anser dock att det finns behov av ett samarbete som särskilt hanterar avfalls- och återvinningsfrågor i Gamla Stan och jämförlig bebyggelse. Förvaltningen avser därför att initiera detta i samråd med stadens förvaltningar, fastighetsägare, entreprenörer och Förpackningsinsamlingen.

Bilagor

1. Gatu- och fastighetskontorets tjänsteutlåtande, 2003-10-30
2. Protokollsutdrag, Gatu- och fastighetsnämnden 2004-03-02